

GEOGRAFIA
SESIUNEA DE BAZĂ (18.06.2021)
BAREM DE VERIFICARE

Nr.	Punctaj total	Răspunsul așteptat	Punctaj detaliat									
1.	4	<p>1. Fals; Răspuns corect: <u>bilanțul natural.</u></p> <p>2. Adevărat.</p>	<p>Se acordă câte 2 puncte pentru fiecare răspuns corect; în cazul în care se încercuiește corect răspunsul Fals, dar nu se scriu cuvintele care fac afirmația adevărată, atunci se acordă doar 1 punct; total – 4 puncte.</p>									
2.	4	<p>1.</p> <p>a) azot;</p> <p>b) praf, particule microscopice de sare, sol, roci.</p> <p>2.</p> <p>- erupțiile vulcanice, cu degajări de gaze ce conțin carbon sau oxizi de carbon (inclusiv CO₂);</p> <p>- incendiile (de origine naturală sau antropică);</p> <p>- arderea combustibililor (carburanților) fosili la centralele termoelectrice;</p> <p>- arderea combustibililor (motorina, benzina ș.a.) în motoarele cu ardere internă ale mijloacelor de transport.</p> <p><i>Notă la pct. 1b) și 2: se acceptă și alte răspunsuri corecte.</i></p>	<p>1. Se acordă câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect; total – 2 puncte.</p> <p>2. Se acordă 2 puncte pentru deducerea corectă și deplină a cauzei (se acordă 1 punct pentru deducerea parțial corectă a cauzei).</p>									
3.	5	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Ziua/data calendaristici că</th> <th style="text-align: center;">Denumirea astronomică a zilei / datei calendaristice</th> <th style="text-align: center;">Caracteristici ale zilei / datei calendaristice</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">22 iunie sau 21 iunie</td> <td style="text-align: center;">Solstițiul de vară</td> <td style="text-align: center;">Razele solare cad perpendicular pe Tropicul de Nord (Tropicul Racului); În emisfera de nord este cea mai lungă zi și cea mai scurtă noapte.</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">22 decembrie sau 21 decembrie</td> <td style="text-align: center;">Solstițiul de iarnă</td> <td style="text-align: center;">Razele solare cad perpendicular pe Tropicul de Sud (Tropicul Capricornului).</td> </tr> </tbody> </table>	Ziua/data calendaristici că	Denumirea astronomică a zilei / datei calendaristice	Caracteristici ale zilei / datei calendaristice	22 iunie sau 21 iunie	Solstițiul de vară	Razele solare cad perpendicular pe Tropicul de Nord (Tropicul Racului); În emisfera de nord este cea mai lungă zi și cea mai scurtă noapte.	22 decembrie sau 21 decembrie	Solstițiul de iarnă	Razele solare cad perpendicular pe Tropicul de Sud (Tropicul Capricornului).	<p>Se acordă câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect; total – 5 puncte.</p> <p>Notă: dacă elevul va scrie într-o celulă mai mult de un răspuns, iar cel puțin unul dintre ele va fi greșit, atunci nu se acordă puncte în cazul respectiv.</p>
Ziua/data calendaristici că	Denumirea astronomică a zilei / datei calendaristice	Caracteristici ale zilei / datei calendaristice										
22 iunie sau 21 iunie	Solstițiul de vară	Razele solare cad perpendicular pe Tropicul de Nord (Tropicul Racului); În emisfera de nord este cea mai lungă zi și cea mai scurtă noapte.										
22 decembrie sau 21 decembrie	Solstițiul de iarnă	Razele solare cad perpendicular pe Tropicul de Sud (Tropicul Capricornului).										

		23 septembrie	Echinocțiul de toamnă	Razele solare cad perpendicular pe Ecuator; ambele emisfere sunt iluminate în aceeași măsură; ziua este egală cu noaptea în ambele emisfere.	
		Notă: în coloana „Caracteristici ale zilei/datei calendaristice” se acceptă și alte răspunsuri corecte.			
4.	5	<u>1, 5</u> A. Resurse de cărbune <u>2, 3, 4</u> B. Resurse de petrol și gaze naturale Notă: dacă elevul va scrie o cifră la ambele tipuri de resurse, atunci nu se acordă puncte în cazul respectiv.			Se acordă câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect; total – 5 puncte.
5.	6	1. - lumea animală menține echilibrul în ecosisteme prin lanțul trofic; - unele specii de animale (insectele, păsările ș.a.) participă la polenizarea plantelor; - unele specii de animale participă la constituirea unor roci (roci organogene/biogene); - lumea animală participă la formarea/modelarea reliefului (de exemplu, relieful coraligen); - lumea animală, prin procesul de pedogeneză, participă la formarea solului. 2. a) - erupțiile vulcanice / incendiile naturale / inundațiile / modificările climatice / procesele geomorfologice / fenomenele meteoclimatice, afectează habitatele animalelor și/sau provoacă pieirea sau rănirea lor. b) - vânatul / pescuitul excesiv, care determină reducerea populației de animale dintr-o anumită regiune; - poluarea mediului / defrișările / deștelinirile / desecările / activitățile economice și alte activități umane, care au un impact negativ asupra animalelor și a habitatelor lor. Notă: se acceptă și alte răspunsuri corecte.			1. Se acordă câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect; total – 2 puncte. 2. Se acordă câte 2 puncte pentru deducerea corectă și deplină a unei cauze (se acordă câte 1 punct pentru deducerea parțial corectă a unei cauze); total – 4 puncte.
6.	4	a) latitudinea geografică a ambelor puncte: 75° lat. N; 22° lat. N (eroare admisibilă: $\pm 2^\circ$) b) distanța în grade: $75^\circ - 22^\circ = 53^\circ$ Notă: se admit ca valori corecte cele de la 49° până la 57°, ținând cont de eroarea admisibilă, indicată în punctul a).			a) Se acordă câte 1 punct pentru determinarea corectă a valorii latitudinii geografice; total - 2 puncte; b) Se acordă 1 punct pentru calcularea distanței în grade;

		<p>c) distanța în kilometri: $53^\circ \times 111 \text{ km} = \mathbf{5883 \text{ km}}$.</p> <p>Notă: se admit ca valori corecte cele de la 5439 km până la 6327 km, ținând cont de eroarea admisibilă, indicată în punctul a).</p>	<p>c) Se acordă 1 punct pentru calcularea distanței în kilometri.</p>						
7.	4	<p>a) Chișinău.</p> <p>b) Orașul Chișinău este situat mai la est, comparativ cu orașul Paris. Direcția de rotație a Pământului, în cadrul mișcării în jurul axei sale, este de la vest spre est, prin urmare ora oficială la Chișinău este mai devreme și, respectiv, locuitorii orașului Chișinău întâlnesc Anul Nou mai devreme.</p> <p>c) Diferența de fuse orare: $2 - 1 = 1$ oră.</p>	<p>a) Se acordă 1 punct pentru indicarea corectă a orașului;</p> <p>b) Se acordă 2 puncte pentru deducerea corectă și deplină a cauzei (se acordă 1 punct pentru deducerea parțial corectă a cauzei).</p> <p>c) Se acordă 1 punct pentru calcularea corectă a diferenței de ore.</p>						
8.	4	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Roci sedimentare</th> <th style="text-align: center;">Roci magmatice</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Calcar</td> <td>1. Bazalt</td> </tr> <tr> <td>2. Nisip</td> <td>2. Granit</td> </tr> </tbody> </table> <p>Notă: dacă elevul va scrie într-o celulă mai mult de un exemplu, iar cel puțin unul dintre ele va fi greșit, atunci nu se acordă puncte în cazul respectiv.</p>	Roci sedimentare	Roci magmatice	1. Calcar	1. Bazalt	2. Nisip	2. Granit	<p>Se acordă câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect; total – 4 puncte.</p>
Roci sedimentare	Roci magmatice								
1. Calcar	1. Bazalt								
2. Nisip	2. Granit								
9.	6	<p>Industria grea: chimică, energetică, metalurgică.</p> <p>Industria ușoară: textilă, a blănurilor, a covoarelor.</p> <p>Notă: dacă elevul va scrie într-o celulă mai mult de un exemplu, iar cel puțin unul dintre ele va fi greșit, atunci nu se acordă puncte în cazul respectiv.</p>	<p>Se acordă câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect; total – 6 puncte.</p>						
10.	7	<p>a)</p> <ul style="list-style-type: none"> • temperatura medie a aerului în luna cea mai caldă: 29°C, mai (eroare admisibilă: $\pm 1^\circ\text{C}$); • temperatura medie a aerului în luna cea mai rece: 19°C, ianuarie (eroare admisibilă: $\pm 1^\circ\text{C}$). <p>b) $29^\circ - 19^\circ = \mathbf{10^\circ\text{C}}$.</p> <p>Notă: se admit ca valori corecte ale amplitudinii termice valorile de la 8° până la 12°, ținând cont de eroarea admisibilă, indicată în punctul a).</p> <p>c) ecuatorial.</p> <p>d)</p> <ul style="list-style-type: none"> - predominarea maselor de aer tropical continental, cu circulația preponderent descendentă a aerului; - circulația musonică a maselor de aer (uscate) dinspre continent spre ocean (în unele regiuni; de exemplu, în Asia de Sud). <p>Notă la pct. d): se acceptă și alte formulări corecte ale răspunsului.</p> <p>e) subecuatorial.</p>	<p>a) Se acordă câte 1 punct pentru identificarea corectă a temperaturii aerului; total – 2 puncte.</p> <p>b) Se acordă 1 punct pentru calcularea corectă a amplitudinii termice.</p> <p>c) Se acordă 1 punct pentru indicarea corectă a tipului de mase de aer.</p> <p>d) Se acordă 1 punct pentru indicarea corectă a cauzei.</p> <p>e) Se acordă 2 puncte pentru răspunsul: subecuatorial.</p>						

11.	7	<p>1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Africa – tip tradițional de reproducere; • Europa – tip modern de reproducere. <p>2.</p> <p>- natalitatea foarte înaltă datorită mentalității nataliste, a căsătoriilor timpurii, a tradițiilor de a avea familii numeroase, a influenței religiei;</p> <p>- ponderea redusă a populației adulte și vârstnice, cauzată de durata mai mică a vieții (speranța de viață la naștere mai mică) datorită condițiilor mai dificile de trai, a nivelului mai redus de asigurare cu servicii medicale de calitate, a prezenței unor conflicte sociale, militare.</p> <p>3.</p> <p>- îmbătrânirea demografică determină creșterea cheltuielilor de întreținere a vârstnicilor și creșterea costului serviciilor de sănătate, care sunt asumate de populația aptă de muncă;</p> <p>- deficitul de resurse umane în unele ramuri ale economiei, ceea ce determină ceea ce determină imigrația resurselor de muncă sau înlocuirea muncii umane cu implementarea computerizării, automatizării și robotizării proceselor de producție și a serviciilor;</p> <p>- apariția unor noi specializări în economie destinate mai mult populației vârstnice (servicii de îngrijire a vârstnicilor, producția de anumite tipuri de medicamente, produse de igienă etc.).</p> <p>4. Politică demografică pronatalistă (de stimulare a natalității).</p> <p>Notă la pct. 2 și 3: se acceptă și alte răspunsuri corecte.</p>	<p>1. Se acordă câte 1 punct pentru indicarea corectă a tipului de reproducere; total – 2 puncte.</p> <p>2. Se acordă 2 puncte pentru deducerea corectă și deplină a cauzei (se acordă 1 punct pentru deducerea parțial corectă a cauzei).</p> <p>3. Se acordă 2 puncte pentru deducerea corectă și deplină a consecinței (se acordă 1 punct pentru deducerea parțial corectă a consecinței).</p> <p>4. Se acordă 1 punct pentru indicarea corectă a tipului de politică demografică.</p>
12.	6	<p>a)</p> <p>- prezența condițiilor climatice favorabile culturii cerealelor, în zonele climatice temperată, subtropicală și tropicală, cu temperaturi prielnice (suma temperaturilor medii diurne de 10°C și mai mult este de la circa 1000°C la 8000°C), o cantitate suficientă de precipitații atmosferice (circa 250-2000 mm pe an) și un coeficient hidrotermic mai mare de 0,31;</p> <p>- prezența reliefului preponderent de câmpie și podiș, cu o fragmentare relativ redusă, cu soluri fertile (brune și cenușii, cernoziom, negre de prerii ș.a.), pretabile culturii cerealelor;</p> <p>- prezența unei rețele hidrografice dense, cu râuri mari și bogate în ape, care oferă posibilități de irigare a unor cereale (orez, porumb ș.a.), în perioadele secetoase și în regiunile mai aride;</p> <p>- prezența consumatorului, a cererii de produse cerealiere în diferite ramuri ale economiei și pentru consumul populației, atât pe piețele interne ale statelor nord-americe, cât și pe piața internațională.</p>	<p>a) și b):</p> <p>Se acordă câte 1 punct pentru indicarea corectă a cauzei, câte 2 puncte pentru indicarea corectă și argumentarea parțială a cauzei și câte 3 puncte pentru indicarea corectă și argumentarea deplină a cauzei; total – 6 puncte.</p>

		<p>b)</p> <ul style="list-style-type: none"> - poziția mării în zona climatică temperată, unde datorită temperaturilor mai reduse gradul de evaporare este mai mic decât cantitatea de precipitații atmosferice, care constituie circa 500-1000 mm/an, fapt ce reduce salinitatea apei; - numărul mare de râuri de pe uscat, care determină aportul înalt de ape continentale dulci, fapt ce micșorează salinitatea apei; - legătura îngustă a mării cu Oceanul Atlantic, prin strâmtori, care reduce amestecul apelor marine (mai puțin sărate) cu cele oceanice (mai sărate). <p>Notă: se acceptă și alte răspunsuri corecte.</p>	
13.	6	<p>1.</p> <ul style="list-style-type: none"> a) litera D: vânturile polare. b) litera B: tropical. c) litera A: vara. d) litera C: soluri podzolice / brune podzolate / soluri de mlaștină și turbe. <p>2. Densitatea redusă a populației este determinată de condițiile naturale aspre, în special condițiile climatice nefavorabile pentru desfășurarea activității umane și anume: iarna lungă și geroasă, temperaturile scăzute, înghețul persistent, solurile scheletice și lipsite de fertilitate, dispariția vegetației pe parcursul multor luni, noaptea polară.</p> <p>Notă la pct. 1.d) și 2: se acceptă și alte răspunsuri corecte.</p>	<p>1. Se acordă câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect; total – 4 puncte.</p> <p>2. Se acordă 2 puncte pentru deducerea corectă și deplină a cauzei (se acordă 1 punct pentru deducerea parțial corectă a cauzei).</p>
14.	6	<p>1. Diferența mare de temperatură a aerului și presiune atmosferică dintre două regiuni (îndeosebi dintre continent și ocean), ceea ce determină intensitatea mare a uraganelor.</p> <p>2.</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Degradarea vegetației / ruperea crengilor / căderea copacilor; modificarea sau dispariția habitatelor pentru unele specii de plante și de animale (de exemplu, distrugerea cuiburilor, vizuinelor etc.); decesul animalelor prin înec, datorită inundațiilor provocate de uragane; afectarea / rănirea animalelor; degradarea ecosistemelor. b) Pagube/prejudicii materiale, cauzate de avarierea clădirilor, căderea copacilor etc.; pierderi umane (decesul, traumarea oamenilor); afectarea infrastructurii: perturbarea comunicațiilor și a activităților prin întreruperi de energie electrică, obstrucționări în traficul de pasageri și de mărfuri ș.a. 	<p>1. Se acordă 2 puncte pentru deducerea corectă și deplină a cauzei (se acordă 1 punct pentru deducerea parțială a cauzei).</p> <p>2. Se acordă câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect; total – 2 puncte.</p>

		<p>3.</p> <p>a) Monitorizarea condițiilor de formare a uraganelor și avertizarea la timp a populației; informarea și educarea populației cu privire la regulile de comportament în timpul unui uragan; prezența planurilor eficiente de evacuare a populației;</p> <p>b) Respectarea recomandărilor / indicațiilor anunțate de autorități; acționarea conform regulilor de comportament în timpul unui uragan.</p> <p>Notă: se acceptă și alte răspunsuri corecte.</p>	<p>3. Se acordă câte 1 punct pentru indicarea corectă a unei măsuri (acțiuni); total – 2 puncte.</p>
15.	6	<p>1. Turism maritim / montan / urban / rural.</p> <p>2.</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezența zonelor montane (munții Alpi, Carpați, Pirinei, ș.a.) cu peisaje pitorești și cu posibilități de practicare a sporturilor de iarnă, alpinismului și altor activități turistice; - prezența unei linii de țărm (litoral) oceanic și maritim extinse (Oceanul Atlantic, mările Mediterană, Neagră, Baltică ș.a.), unde plajele de nisip și clima de litoral sunt prielnice și atrag numeroși turiști; - prezența diverselor obiective naturale hidrologice (cascade, lacuri, ghețari ș.a.), orografice (peșteri, fiorduri ș.a.) și vegetale, care prin unicitatea și originalitatea lor atrag numeroși turiști; - prezența unei rețele extinse de diverse arii naturale protejate (de exemplu, Delta Dunării), care protejează și conservează mediul natural, făcându-l atractiv pentru practicarea turismului verde/ecologic. <p>3. Pandemia provocată de coronavirusul COVID-19, care a determinat impunerea de către guverne a unor restricții severe privind circulația persoanelor, atât în interiorul statelor, cât și la nivel internațional.</p> <p>4. Măsuri legislative și normative de protecție; măsuri educative și de responsabilizare a populației/turiștilor; extinderea ariilor naturale protejate de stat; crearea unor organizații specializate în protecția patrimoniului turistic; crearea și extinderea Listei patrimoniului mondial sub protecția UNESCO.</p> <p>Notă: se acceptă și alte răspunsuri corecte.</p>	<p>1. Se acordă 1 punct pentru indicarea corectă a unui tip de turism.</p> <p>2. Se acordă 2 puncte pentru demonstrarea corectă și deplină a exemplului (se acordă 1 punct pentru demonstrarea parțial corectă a exemplului).</p> <p>3. Se acordă 2 puncte pentru deducerea corectă și deplină a cauzei (se acordă 1 punct pentru deducerea parțial corectă a cauzei).</p> <p>4. Se acordă 1 punct pentru indicarea corectă a unei măsuri.</p>
80	Total:		